

A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.238/2021/9.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: dr. Arató Balázs ügyvéd

Az alperes: ...

Az alperes képviselője: Szabó, Kocsis és Hunya Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Oszkár Levente ügyvéd)

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.253/2020/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma:

Szegedi Törvényszék 1.P.20.070/2019/87. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 (százhuszonhétezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2014. június 24-étől – 2016. évi lemondásáig – ügyvezetője volt az utóbb felszámolás alá került Ü... I... Kft.-nek (a továbbiakban: adós gazdálkodó szervezet). Korábban az adós tagjának, az O... K... és S... I... N... Zrt.-nek (O.. Zrt.) volt ügyvezetője, egészen 2014. június 12-ig. A tag társaság részvényesei az alperes és édesapja voltak, részvényeiket 2015. július 21-én a B...A... lakó R... S... A.. részére értékesítették. Az adós tagját a cégbíróság 2016. június 18-án jogerőre emelkedett végzésével megszüntnek nyilvánította, a cég így került 2016. október 12-ével felszámolás alá.

[2] Az alperes az adósnál betöltött ügyvezetői tisztségéről 2016. június 13-án kelt nyilatkozatával mondott le, amelyet a társaság tagja – R... S... A.. útján - elfogadott. Az ügyvezetői tisztség megszűnése nem került átvezetésre a cégjegyzéken.

[3] Az alperes a felszámolás előtt átadta az adós iratait a tag képviselőjének, az adós volt könyvelője a könyvelési iratokat; az adós tárgyi eszközeivel, készletével azonban nem számolt el.

[4] Az adós az alperes ügyvezetői tisztsége fennállása alatt beszámolókészítési, letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének eleget tett.

[5] A 2013. évi mérleg szerint az adós forgóeszközeinek értéke 16.108e forint volt (azon belül pénzeszköze 8.798e forint), amellyel szemben rövid lejáratú kötelezettségei 19.939e

forintot tettek ki. Az adós a 2014. január 1-je és március 31-e között keletkezett árbevétele (185e forint) alapján, 1.967e forint beszerzés mellett, a felperes felé kölcsön címén fennálló visszafizetési kötelezettségének határidőben (2014. március 1.) nem tudott eleget tenni.

[6] Az adós 2014. március 31-ével fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. 2015. december 31-i fordulónapra készített mérlege szerint vagyonába tartozott 5.036e forint tárgyi eszköz, 501e forint készlet, 243e forint követelés és 240e forint pénzeszköz.

[7] Az adós részére 2014. május 12-én a M... I.... Kft. 15.000.000 forint + áfa összeget utalt ált, amelyet követően az adós 2014. május 30-án és 2014. június 2-án két részletben a W... S... Kft.-nek összesen 19.050.000 forintot utalt át a közöttük üzletviteli tanácsadásra létrejött megállapodás alapján külföldi piacra lépéssel összefüggő tanulmány elkészítésére. Az adós 2014. június 23-án 2.000.000 forintot, 2014. június 24-én 1.000.000 forintot utalt át az alperes hozzátartozóinak tagságával működő M... Kft.-nek.

[8] Mivel az alperes határidőre (2014. március 1.) nem tett eleget a felperes jogelődjével kötött kölcsönszerződésből eredő visszafizetési kötelezettségének, a felperes vele szemben 2016. április 11-én felszámolási eljárást kezdeményezett, amelynek eredményeként az adós 2016. december 19-i kezdő időponttal felszámolás alá került.

[9] A felperes a felszámolási eljárásban hitelező, követelését a felszámoló 15.273.579 forint összegben nyilvántartásba vette.

[10] A felszámoló az alperest hívta fel az adós cégjegyzékbe bejegyzett képviselőjeként a csodeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában előírt irat- és vagyonátadási kötelezettség teljesítésére. Az alperes a felhívásnak nem tett eleget, csupán a felszámolási eljárásban eljáró bíróság pénzbírságot kiszabó végzésével szembeni fellebbezésében jelentette be, hogy ügyvezetői tisztségéről 2016. június 13-án azonnali hatállyal lemondott, az iratokat az adós tagjának átadta. Erre figyelemmel a másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a pénzbírság kiszabásáról rendelkező végzést megváltoztatta és az alperessel szemben a pénzbírság kiszabását mellőzte.

[11] A felszámolási eljárás során a felszámoló részére tevékenységzáró mérleg, adósi irat és vagyon átadása nem történt meg. Az adós felszámolására irányuló eljárás egyszerűsített módon került befejezésre.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[12] A felperes keresetében a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdése alapján az alperes vezetői felelősségének megállapítását kérte a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezését követő 43.405.000 forint vagyonsökkenésben. A Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.268/2018/4. számú végzése alapján megismételt eljárásban a vagyonsökkenés összegét, amelyre nézve az alperes felelősségének megállapítását kérte – az áron aluli ingatlanértékesítés miatt 19.788.000 forint, a W..... S.... Kft. felé utalt 19.050.000 forint, a

M.... Kft. részére utalt 3.000.000 forint és az át nem adott vagyon értékében megjelölt 6.299.000 forint összetevőkből – mindösszesen 48.137.000 forintban jelölte meg.

[13] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú határozat

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[15] Határozatának indokolása szerint megállapíthatónak találta, hogy az alperest nem terhelte a felszámoló felé a Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja szerint vagyonátadási kötelezettség, mivel igazolta, hogy tisztsége felszámolást megelőző megszűnésével az adós tagja felé elszámolt. Az adós a szakvélemény által alátámasztottan 2014. március 31-étől fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, az ezt követő továbbműködés alatt azonban nem volt megállapítható a hitelezői érdekekbe ütköző eljárása a keresetben sérelmezett vagyonsökkenéshez vezető magatartások egyike tekintetében sem.

[16] A felperes fellebbezése folytán eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes az adós volt vezetőjeként az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének 2014. március 31-i bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona 27.587.000 forinttal csökkent. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[17] A jogerős ítélet indokolásában a Cstv. ügyben irányadó – 2017. július 1-jétől hatályos – 33/A. §-ának értelmezése után rögzítette, hogy korábbi hatályon kívül helyező végzésében az addig rendelkezésre álló adatok alapján találta megállapíthatónak a bizonyítási teher megfordulását a vagyonátadási kötelezettség elmulasztása miatt. Az ítélőtábla sem a hatályon kívül helyező végzésében, sem a vagyoni biztosíték nyújtása tárgyában hozott végzésében nem foglalt állást véglegesen a bizonyítási teher kérdésében. Figyelemmel emellett arra is, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) hatálya alá tartozó ügyben az alperes az érdemi ellenkérelmét megváltoztathatta a megismételt eljárásban, hivatkozhatott a vagyonátadás megtörténteire, és vitássá tehetette a bizonyítási teher megfordulását, az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül értékelhette a további bizonyítás eredményét. A 2014. júniusát megelőző kereseti időszakra az alperes felelősségét az ok-okozati összefüggés hiánya miatt zárta ki, ami szükségtelenné tette részéről az árnyékvezetői minőség vizsgálatát.

[18] Az ügy érdemét tekintve a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazhatósága és a vonatkozó kereseti előadás körében megállapította, hogy az alperes az őt vezetőként terhelő mérlegkészítési és közzétételi kötelezettségét 2015. évre igazoltan teljesítette. A vezetőt ezen túlmenően a társaság felszámolásának elrendelése esetén terhelő kötelezettség – tevékenységzáró mérlegkészítési, és irat-, és vagyonátadási kötelezettség (Cstv. 31. §) – kapcsán kiemelte, hogy e kötelezettségek a tisztsége fennállása alatt terhelik a vezetőt, illetve, ha a vezetői tisztsége a felszámolást megelőzően megszűnik, úgy az irat- és vagyonátadás

megtörténtét kell igazolnia. A felperes vitatásával és a cégnyilvántartás adataival szemben megállapíthatónak találta az ítélőtábla, hogy az alperes ügyvezetői tisztsége a hatályosult lemondás eredményeként a felszámolást megelőzően, 2016. június 13-án megszűnt [Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:25. § (1) bekezdés d) pont, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2016. évi V. törvény (Ctv.) 22. §, 33-34. §]. Az alperest ennél fogva a képviseleti jogának megszűnését követően az adóssal kapcsolatban sem mérlegkészítési, sem a felszámolási eljáráshoz kapcsolódóan tevékenységzáró mérlegkészítési kötelezettség nem terhelte.

[19] Az adós vezetőjének a rábízott idegen vagyonnal való elszámolási kötelezettségét vizsgálva, amely a Ptk. 6:279. §-án túl a Cstv. 33. §-ából is következik és terheli a felszámolást megelőzően megszűnt tisztségű vezetőt, arra a következtetésre jutott a másodfokú bíróság, hogy az alperes nem bizonyította a perben a vagyonátadás megtörténtét a tag irányába, miből következően a vagyonátadásra a felszámoló felé volt köteles, amelyet viszont elmulasztott. Értékelte e körben a bíróság, hogy a 2016. június 13-i nyilatkozattal, amely szerint az alperes átadta az adós iratait (munkaszerződések, vevőszерződések, szállítószerződések, dokumentációk, banki papírok, azonosítók, minden egyéb iratanyag), valamint a könyvelő által a büntetőeljárás irataihoz csatolt dokumentummal szemben, amely szerint a könyvelési iratok átadásra kerültek, megkérdőjelezte a teljes iratanyag átadását az alperes részéről történt iratcsatolás ténye a megismételt eljárásban (8. számú beadványához mellékelte 2013. februári adósi bankszámlakivonat, a beruházási előleg igazolására a B.... Kft. átutalása, a 2016. júniusi lemondásának napjára csatolt bankszámla kivonat), továbbá hogy az alapeljárásban nem állította és nem is igazolta a vagyon lemondáskori vagy azt követő átadását. Kiemelte még, hogy míg az alperes által aláírt 2015. évi mérleg jelentős adósi vagyont tüntetett fel (5.036e forint tárgyi eszköz, 501e forint készlet, 240e forint pénzeszköz), sem a lemondó nyilatkozat, sem az iratátadásról készült okirat tartalma nem utalt vagyonátadásra. Egyebekben pedig ez utóbbi iratok felvétele nem is az adós székhelyén történt, és maga a könyvelő sem nyilatkozott a büntetőeljárásban vagyonátadásról. A megismételt eljárásban az alperes csak a bíróság felhívására állította a vagyonátadás megtörténtét, és arra bizonyítékot csak másfél év múlva 2020. október 6-án csatolt. Az így csatolt nyilatkozat azonban – azon túl, hogy négy évvel az állított átadás után, egy külföldi lakóhelyű személytől származik, egy olyan cég képviseletében, amely 2016. június 1-től a cégbíróság által megszüntetésre, majd felszámolás alá került – ellentmondásos: egyfelől állítja a 2015. évi mérlegben szereplő vagyonelemek tételes átvételét azok összecsukását is megjelölve, de emellett azt is rögzíti, hogy ezen felül is minden vagyont átvett. Ellentétes a nyilatkozat az alperes 8. sorszámú beadványban tett előadásával is, amelyben a 2015. évi mérlegtől eltelt idő miatt maga jelenti be, hogy az átadáskor a pénzeszköz 287.000 forint volt. Mindemellett tény, hogy a felszámoló felé a tag részéről sem az irat-, sem a vagyonátadás nem történt meg, az alperes a felszámoló felhívására az iratok és a vagyon fellelhetőségének helyét nem jelentette be.

[20] Mindebből egyben arra következtetett az ítélőtábla, hogy az alperes mulasztása a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint a bizonyítási teher megfordulásához vezetett, ezért a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét, valamint az adós vagyonában ezt követően bekövetkezett vagyonszökkenés összegét állítania, az ok-okozati összefüggés fennálltát pedig állítania és bizonyítania is kellett; az alperest pedig annak bizonyítása terhelte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet vezetői tevékenysége alatt nem következett be, vagy ha bekövetkezett, a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.

[21] A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének 2014. március 31-i ideje a szakvélemény alapján megállapítható volt az ügyben, amelyet a másodfokú eljárásban egyik fél sem tett vitássá.

[22] A jogerős ítélet szerint a kereset összetevői közül megállapítható volt az adós vagyonsökkenése és azért az alperes ügyvezetői felelőssége a 2015. december 31-i fordulónappal összeállított mérlegben kimutatott, de az alperes részéről át nem adott és el sem számolt vagyon miatt 5.536.501 forint erejéig, a 2014. évben befolyt 19.050.000 forint vételárnak megfelelő összeg W..... S..... Kft. részére történt tovább utalásával és a M..... Kft.-nek kifizetett 3.000.000 forint eredményeként. A felperes lényegében a 2015. évi mérlegben kimutatott vagyonban jelölte meg a felszámolás elrendelését megelőző napon meglévő, de átadni elmulasztott vagyont (BH2017.192), az alperes a mérleg aláírásával a mérlegvalódiság elvének megfelelően elismerte az abban foglaltak helyességét, de sem annak átadását a tag részére, sem pedig azt nem bizonyította, hogy már nem képezte a felszámolási vagyon részét. Adott ügyben ugyanis, nem a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az utolsó mérleg fordulónapján meglévő vagyon megegyezett a felszámolás elrendelését megelőző napon meglévő vagyonnal, mivel a bizonyítás a felperes részéről az alperes magatartása miatt – annak eredményeként, hogy a felszámolás megindításáról tudva, a felszámolás elrendelését megelőzően lemondott, és az iratokat egy külföldi állampolgárnak átadta, az iratok hollétéről a felszámolót nem tájékoztatta, az iratok a felszámoló részére átadásra nem kerültek – az iratok hiányában lehetetlenné vált. Az ítéltábla ez okból a bizonyítási terhet megfordította, és az alperestől várta el annak bizonyítását, hogy „a vagyon az adós elleni felszámolási eljárás megindításáig már nem létezett”. Kiemelte, hogy az alperes a vagyon meglétéről nyilatkozott a lemondás időpontjában, viszont nem igazolta állítását, hogy a felszámolás kezdő időpontjáig a vagyon a cég érdekében részben, vagy egészben felhasználásra került.

[23] Rögzítette még az ítélet, hogy az alperes ügyvezetői tisztsége 2014. június 24-i bejegyzését megelőzően, az adós egyedüli tagja részvényeseként és képviselőjeként mint árnyékvezető járt el. Erre az időszakra a vagyonelem áron aluli értékesítése és ez okból vagyonsökkenés nem volt igazolt, megállapítható volt viszont a hitelezői érdekekbe ütköző és vagyonsökkenéssel járó eljárása az alperesnek a 19.050.000 forint W... S..... Kft.-nek és további 3.000.000 forint M.....Kft.-nek való utalásával. Vagyonsökkenítő magatartásnak minősül ugyanis, ha a vezető kirívóan ésszerűtlen kockázatot vállal és ezzel kárt okoz, ami megállapítható volt az ügyben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő adós esetében ésszerűtlennek minősülő külföldi piacra lépéssel összefüggésben. A hitelezők felé fennálló tartozás mellett ebben a helyzetben a külföldi piacra való lépés indokolatlan, ésszerűtlen kockázatot jelentett, és rendkívül költséges volt: az adós a működéséből bevétellel nem rendelkezett, a piacra lépéshez csupán egy tanulmány elkészítésére használta fel az értékesítésből származó bevételét. Hitelezői érdekekbe ütközött és vagyonsökkenéssel járt az alperes családjának érdekeltiségebe tartozó M.... Kft.-nek teljesített átutalás is.

[24] Nem fogadta el a másodfokú bíróság az alperes védekezését abban a részében sem, hogy a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el, a felelősség alól mentesül. Hangsúlyozta, hogy nem értékelhető így, ha a vezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, tudva az adós elleni felszámolási kérelemről lemond, a felszámolás elrendelése előtt a társaság iratait egy külföldi, a felszámoló által Magyarországon el nem érhető személynek átadja, a lemondásról, iratátadásról a felszámolót nem értesíti.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

[25] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, – tartalmilag – az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság utasítását kérte új eljárásra és új határozat hozatalára.

[26] Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet az rPp. 3. § (3) bekezdésébe, 163. § (1) bekezdésébe, 164. § (1) bekezdésébe, 206. § (1) bekezdésébe, a Cstv. 33/A. § (1), (3), (4), (5), (9) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.

[27] Kérte egyúttal a biztosítási intézkedést elrendelő végzés végrehajtásának felfüggesztését is, jogszabálysértő jellege miatt.

[28] Előadta, hogy az adósnak az alperes ügyvezetése alatt eszközölt kifizetései észszerűtlen, hitelezői érdekeket sértő jellege nem bizonyított, és az sem, hogy az adós továbbműködtetése és az így teljesített kötelezettségek okozták a felperes követelése behajtásának veszélyeztetettségét. Az alperes vizsgált magatartása az ítéltábla döntésében jelzett követelményeknek megfelelt, minden intézkedésével arra törekedett, hogy a hitelezők követelésükhöz hozzájussanak, miáltal a szükséges mentesülési okot igazolta. Idetartozott, hogy külföldi üzleti lehetőségek érdekében tanulmányt készítettett.

[29] Az iratanyag átadásának elmulasztása körében állította, hogy tévesen következtetett az ítéltábla a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint a bizonyítási teher megfordulására. Kiemelte, hogy az ítéltábla az alperes 8. sorszámú beadványához csatolt 2013. februári adósi bankszámlakivonatból, valamint a lemondása idejére vonatkozó bankszámlakivonatból vont le következtetést, de nem indokolta, hogy mindez miért kérdőjelezi meg az iratanyag korábbi átadásának megtörténtét. Állította, hogy az iratanyag megtörtént átadását nem zárja ki az iratok egy részének benyújtása a peres eljárásban, hiszen azokat az alperes később is beszerezhetette. Az ítéltábla álláspontjától eltérően annak sincs ügydöntő jelentősége a kérdés megítélésében, hogy az alperes az alapeljárásban nem állította a vagyonátadás megtörténtét. A vagyonátadással kapcsolatos tényelődását és bizonyítási indítványát az alperes megtette. Sem az, hogy a felszámoló felé a tag nem tett eleget irat- és vagyonátadási kötelezettségének, sem az, hogy az alperes nem jelentette be az iratok és a vagyon fellelhetőségének helyét, mivel nem az ő kötelezettsége volt, nem róható fel számára. Fenntartotta, hogy lemondásakor az adós tagjának nyilatkozatát az ellenkező bizonyításig valónak kell elfogadni, mindaddig nem alkalmazható a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése, amíg bizonyítást nem nyert, hogy az adós tagjának, egykori vezető tisztségviselőjének nyilatkozata valótlan.

[30] Álláspontja szerint igazolta a perben, hogy nem szegte meg a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt kötelezettségét egyik részében sem, ezért nem kellett bizonyítania sem a fizetésképtelenséggel helyzet hiányát, sem pedig eljárása során a hitelezői érdekek figyelembevételét. Rámutatott ugyanakkor, hogy az előzőek ellenére bizonyította, a hitelezői

érdekek figyelembevételével járt el, amikor intézkedett a külföldi piacra lépés érdekében, bízva a társaság anyagi stabilitásának megteremtésében.

[31] Tévesnek és önkényesnek találta a bizonyítási teher ügybeli kiosztását, megfordítását abban a részében is, hogy az alperes felszámolást megelőző lemondása és az iratok átadása ellehetetlenítette a felperes bizonyítását az utolsó mérleg fordulónapján meglévő vagyon és a felszámolás kezdő időpontjában meglévő vagyon egyezősége körében. Álláspontja szerint önmagában a megjelölt körülményből nem következett a bizonyítási kötelezettség megghiúsulása a felperes oldalán és nem volt alkalmazható a bizonyítási teher megfordítása. Hangsúlyozta, hogy jogszerű a Magyarországon bejegyzett gazdasági társaságban külföldi személy taggá válása, illetve vezető tisztségviselői megbízása, így az alperes is jogszerűen járt el a társaság külföldi tagjával szemben.

[32] Megjegyezte, hogy a jogerős ítélet nem tekinthető indokoltnak abban a részében, hogy az ítélet tábla miben látta megvalósulni az alperes részéről a kirívóan észszerűtlen kockázatvállalást. Önmagában ugyanis sem a külföldi piacra lépés, sem a 15.000.000 forintos tanulmány rendelése nem tekinthető ilyennek. Az ítélet tábla anélkül foglalt állást minderről, hogy vizsgálta volna a külföldi piacra lépés lehetőségét, indokoltságát, és hogy következtetését bizonyíték támasztotta volna alá.

[33] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében – tartalmilag – a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[34] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, vagyis az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztató részében és a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból vizsgálta, és az ott megjelöltek szerint nem találta jogszabálysértőnek.

[35] Előrebocsátja a felülvizsgálati eljárás lényegével és korlátaival kapcsolatban, hogy a felülvizsgálati eljárás nem folytatása a jogerős ítélettel befejezett pernek. A felülvizsgálat a jogerős ítélet ellen igénybevehető rendkívüli perorvoslat, amiből következik egyrészt, hogy a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, nem lehet tárgya sem olyan tény-, sem pedig jogkérdés, amely a megelőző eljárásban nem merült fel, amelyre a felek korábban nem hivatkoztak (BH2015. 18., BH2002. 447., BH2002. 283.); következik továbbá az is, hogy a felülvizsgálati eljárásban – az ügyben nem irányadó három kivételtől eltekintve – kizárólag a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértések vizsgálhatók a jogerős ítélet felülbírálati körében, amennyiben a felülvizsgálati kérelem hivatkozásai megfelelnek az rPp. következőkben ismertetett követelményeinek.

[36] Az rPp. 272. § (1) és (2) bekezdései értelmében – miként azokat az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény értelmezte – a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, avagy több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és

perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel. Ezek a támadott határozat, a jogszabálysértés és azzal összhangban a megsértett jogszabályhely megjelölése, a jogorvoslati kérelem indokainak ismertetése és a Kúria döntésére irányuló határozott kérelem. Több jogszabálysértésre alapított felülvizsgálati kérelemnek valamennyi jogszabálysértés tekintetében teljesítenie kell az előzőekben bemutatott tartalmi elvárást, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A tartalmilag hiányos perorvoslati kérelem nem korrigálható utóbb, sem hiánypótlás elrendelésével, sem a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél kiegészítő nyilatkozatával. A felülvizsgálati kérelemnek a kötelező tartalmi, egyben fogalmi elemekkel a benyújtására nyitva álló hatvannapos határidőn belül kell rendelkeznie. Az rPp. 272. §-át 2012. szeptember 1-jei hatállyal módosító, az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény 9. §-a és 17. §-a eredményeként a 2012. október 31-e után jogerőre emelkedett határozatok ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amelyet – az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően – konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni, követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[37] A fentiekből következő alapvető elvárás egyben a felülvizsgálati kérelemmel szemben – érdemi elbírálásához és eredményességéhez –, hogy a felülvizsgálati kérelem hivatkozásai a fenti tartalommal megfeleltethetők legyenek a jogerős ítéletnek: a felülvizsgálatot kérő félnek a jogerős ítélet indokaival, érveivel szemben, azok cáfolatára kell az ellenérveit megfogalmaznia.

[38] Felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítéletet (idetartozóan egyben a biztosítékadás elrendelését is, annak végrehajtása felfüggesztését kérve) lényegében a bizonyítékok mérlegelésén keresztül támadta: a bizonyítékok álláspontja szerint jogsértő értékelése miatt vitatta egyfelől a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazhatóságát, és erre figyelemmel a bizonyítási kötelezettség megtörtént kiosztását, végső soron pedig a vezetői felelőssége megállapítását, annak egyidejű állításával, hogy sikerrel mentette ki felelősségét.

[39] A felülvizsgálati eljárásban azonban – rendkívüli perorvoslati jellege miatt – főszabály szerint nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és felülmérlegelésének (BH2013.119., BH2002.29.). A jogerős ítélet egyedül akkor tekinthető megalapozatlannak a tényállás megállapítása körében és bírálható felül jogszabálysértés miatt az rPp. 206. §-a alapján, ha a tényállás iratellenes, a bizonyítékok mérlegelésének eredménye okszerűtlen. A bizonyítékok mérlegelése abban az esetben tekinthető okszerűtlennek, ha adott bizonyítékokból kizárt volt a másodfokú bíróság által elfogadott következtetés. Amennyiben a beszerzett bizonyítékok értékelése eredményeként lehetséges volt, tehát nem volt kizárt adott tényállás megállapítása a logika szabályai szerint, az ítéleti tényállás nem bírálható felül, akkor sem, amennyiben a felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a bizonyítékok egybevetésével más ténybeli következtetésre jutna. A felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő hiba, nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés akkor állapítható meg, amennyiben a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülbírált ítélettől eltérő következtetésre lehetne jutni (BH2013.119., BH2006.403.).

[40] Jelen ügyben a felülvizsgálni kért ítéletnek sem a bizonyítási teher megfordításához [Cstv. 33/A. § (5) bekezdés] vezető tények vonatkozásában, sem pedig az alperes végül megállapított vezetői felelőssége körében nem volt a felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő hibája: sem iratellenesség, sem logikai ellentmondás, sem pedig nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés. A másodfokú bíróság a szükséges körben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményének egybevetésével – kiemelten a 2015. évi mérlegadatok és a vagyontádas alátámasztására utólag szolgáltatott iratok között, de az alperes perbeli előadásában és eljárásában is mutatkozó ellentmondások értékelésével – jogszabálysértés nélkül következtetett a vezetői tisztségéről való lemondással felmerült iratátadási kötelezettség teljesítésének hibájára és a társaság vagyonával való elszámolási kötelezettsége elmulasztására az alperes részéről, amellyel a Kúria egyetértett. A jogerős ítélet vonatkozó következtetését, egyben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazását logikai hiba vagy iratellenesség nem zárta ki.

[41] A bizonyítási teher jogszerűen alkalmazott megfordításával [Cstv. 33/A. § (5) bekezdés, rPp. 164. § (1) bekezdés, 3. § (3) bekezdés] az alperes tartozott bizonyítani a perben, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete a vezetői tevékenysége alatt nem következett be, illetve annak fennállása mellett a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el az ügyvezetési feladatait.

[42] Az ügyben másodfokon eljáró bíróság bizonyítékértékelő munkája nem jogszabálysértő az alperes ítéletben megállapított vezetői felelősségét tekintve sem. A jogerős ítélet álláspontjával a Kúria – annak helytálló indokai megismétlése nélkül – e körben is egyetértett. A felülvizsgálati kérelem érvelésével kapcsolatban elsőként azt emeli ki, hogy az nem érintette a hitelezői érdekekbe ütköző és vagyonsökkenést eredményező magatartásként figyelembe vett ügyvezetői eljárások mindegyikét: az alperes az adós utolsóként elkészített mérlegében kimutatott, de végül át nem adott társasági vagyonnal és a külföldi piacra lépéssel kapcsolatos tanulmánnyal összefüggésben állította a jogerős ítélet hibáját, alapvetően a bizonyítékok téves értékelését. A felülvizsgálati kérelem a Monet-2000 Kft.-nek teljesített és az alperes terhén értékelt utalással kapcsolatban nem fogalmazott meg a jogerős ítéletet cáfoló érveket. A felülvizsgálati kérelemmel érintett tételek közül a vizsgált utalással összefüggésben kiemeli a Kúria, hogy a felperes bizonyította az alperes jogellenes, a hitelezői érdekekbe ütköző eljárását (ahogy a Monet-2000 Kft.-nek teljesített utalás tekintetében is). Helytállóan következtetett az ítéletábrára, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben levő adós esetében a csődvagyon védelme és azon keresztül a hitelezők érdeke az adós mielőbbi és szabályozott kivezetését jelentette a gazdasági életből; ebben a helyzetben az adós külföldi piacra lépése lehetőségét feltáró tanulmány megrendelése és az így felmerült díj kifizetése – önmagában – nem volt a hitelezői érdekek megfelelő figyelembevételével tanúsított ügyvezetői eljárásnak tekinthető, és nem volt alkalmas a vezetői felelősség kimentésére sem. A másodfokú bíróság – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésével kapcsolatban korábban részletezettek szerint – a bizonyítékok körültekintő és alapos mérlegelésével, logikai ellentmondástól mentesen foglalt állást az alperes részéről a 2015. évi mérlegben kimutatott vagyonnal való elszámolás elmulasztásáról és az ebben jelentkező vagyonsökkenés kérdésében is.

[43] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[44] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján az alperes az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései, 4/A. §-a szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban, áfával növelt összegben meghatározott ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségét.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2022. április 5.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró